

sení, zříditi vlastní dodatelny, pokud by jich bylo třeba, a přidělovati spotřebitele jednotlivým dodatelům. Činnost tato byla obcím přikázána, aby státní správa měla záruku, že se rozdělení uhlí děje za šetření předpisů o tom vydaných, v tom tkví ovšem veřejnoprávní povaha této činnosti. Ježto však činnost tato vyžadovala dalších jednání, sloužících k tomu, by uhlí bylo opatřeno (nákup) a rozděleno na jednotlivé spotřebovatele (další zcizení), není pochybnosti, že tím byla uložena obcím i činnost, jež spadá čistě v obor práva soukromého, což zejména zřetelně vyniká v oněch malých obcích, kde obchodníků uhlím nebylo a kde tudíž obec sama svou rozdělovnou nucena byla uhlí spotřebitelům sprostředkovati. Jak z předložených výnosů okresní politické správy a ze zjištění soudu první stolice vyplývá, stala se obec jedinou a výhradní zaopatřovatelkou svého obyvatelstva a místních ústavů, pokud jde o uhlí. Tuto spotřebu vykazovala obec t. zv. obecným přehledem a na základě těchto přehledů dostalo se obci úředních přidělení uhlí, jež bylo dodavately přímo na obec zasíláno anebo posláno na některého místního obchodníka jako příjemce, avšak tak, že obec byla o každé takové dodávce zpravena nádražní správou. Žalovaná obec sama uvádí, že upozornila místní obchodníky, by si uhlí dali z dolů přidělovati přímo a stali se tak dodavately obecní aprovisace, což poukazuje zřejmě na obchod obstaravatelský pro obecní uhelnou aprovisaci jako komitenta. Když pak obec svou uhelnou komisi u výkonu této činnosti vstupovala s obchodníky v takovéto poměry, že si jimi dala obstarávati dodávky uhlí, jež ti to dolům nebo velkoobchodníkům přímo platili, a tyto dodávky uhlí od nich převzala a jiným rozdělovnám k drobnému rozprodeji přidělovala, jest ovšem ze splnění závazků z těchto právních poměrů vzešlých soukromoprávně zavázána. O takový poměr jde právě v projednávaném případě. Žalovaná obec ovšem nemusila v ten závazek k žalobci vstupovati, kdyby ho byla poukázala v příčině kupní ceny na ony rozdělovače, jimž dotyčné dodávky uhlí přidělila. Když však tak neučinila, může se žalobce zaplacení kupní ceny domáhati jen na žalované obci.

Čís. 1863.

V řízení o propůjčení nezbytné cesty nelze si stěžovati do jednotlivých zařízení prvního (po případě rekursního) soudu, jimiž se připravují skutkové předpoklady pro konečné rozhodnutí ve věci samé.

(Rozh. ze dne 26. září 1922, R I 1088/22.)

Soud první stolice zamítl návrh na propůjčení nezbytné cesty, aniž by o něm zahájil řízení, kdežto rekursní soud mu nařídil, by o návrhu po zákonu jednal.

Nejvyšší soud odmítl dovolací rekurs.

Důvody:

Dle § 16 zákona ze dne 7. července 1896, čís. 140 ř. zák. o nezbytné cestě jest rekurs přípustným pouze do rozhodnutí ve věci samé (§ 15 zákona). V tomto případě rekursní soud takového rozhodnutí nevydal,

nýbrž nařídil zahájení řízení ve smyslu §§ 11 a násl. zákona. Ani do tohoto rozhodnutí druhé stolice nelze si stěžovati ani do jednotlivých zařízení prvního soudce, jimiž se připravují skutkové předpoklady pro konečné rozhodnutí ve věci samé. Dle § 9 zákona lze použití zásad mimosporného řízení pouze na jednání o propůjčení cesty z nouze a to jen, pokud zákon neobsahuje odchylných předpisů. Co do přípustnosti opravných prostředků jest směrodatným § 16 zákona, jenž s vyloučením pořadu práva připouští pouze rekurs do rozhodnutí ve věci samé a upravuje zvláštní rekursní řízení, jež umožňuje slyšení druhé strany. Tyto předpisy platí dle odstavce pátého uvedeného § i pro opravné prostředky do usnesení druhé stolice. V tomto případě první soudce zamítl návrh na propůjčení nezbytné cesty, jak sám uvádí, před zahájením řízení, kdežto rekursní soud nařídil, by o tomto návrhu po zákonu bylo jednáno. Dovolací rekurs jest tedy nepřipustný a byl proto odmítnut, což dle § 14 pat. o mimosporném řízení měl učiniti již soud první stolice.

Čís. 1864.

Výpověď plné moci manželkou (§ 1238 obč. zák.) může se státi i prostřednictvím soudu nesporného, jenž nemůže se však kromě doručení výpovědi věcí zabývati.

(Rozh. ze dne 26. září 1922, R I 1120/22.)

Soud první stolice doručil manželce prohlášení manželky, jímž mu vypovídala plnou moc ve smyslu § 1238 obč. zák. Rekursní soud usnesení potvrdil a Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Způsob, jakým manželka má odporovati správě svého manžela dle § 1238 obč. zák., není zákonem předepsán, a dlužno míti za to, že stačí k tomu každá forma projevu vůle manželky, tedy nejen forma žaloby nýbrž pouhého dopisu. Cesta výpovědi plné moci prostřednictvím soudu cestou nespornou není manželce zabráněna a proto jest i soud povinen doručiti takovouto výpověď manželce. Pokud první a rekursní soud souhlasně nařídili doručení, neprohráli se nikterak proti zákonu a nelze v jejich postupu shledati zřejmou protizákonnost nebo zmatečnost, za kterýchžto předpokladů by byla jediná mimořádná dovolací stížnost dle § 16 čís. pat. ze dne 9. srpna 1854 čís. 208 ř. z. přípustnou; bylo ji proto zamítnouti jako neodůvodněnou a dlužno toliko k vývodům dovolací stížnosti poznamenati, že doručením výpovědi přestal nesporný úkon prvního soudu a nebylo více jeho povinností, přihlížeti v nesporném řízení k otázce, je-li výpověď manželčina stavem věcí opodstatněna čili nic.

Čís. 1865.

Rybník, jímž protéká veřejný potok, jest posuzovati dle zásad o tekoucích vodách soukromých.